

АНАЛІТИЧНО–СТАТИСТИЧНИЙ ПОРТРЕТ

*публічних бібліотек області
з бібліотечно-інформаційного обслуговування
юнацтва та молоді
за 2024 рік*

Департамент культури і туризму
Полтавської обласної військової адміністрації
Полтавська обласна бібліотека для юнацтва
ім. Олесея Гончара

**Аналітично-статистичний портрет
публічних бібліотек області
з бібліотечно-інформаційного обслуговування
юнацтва та молоді
за 2024 рік**

Полтава – 2025

Автор-укладач: Леся Костенко

Аналітично-статистичний портрет публічних бібліотек області з бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва та молоді за 2024 рік / Полтавська обласна бібліотека для юнацтва ім. Олесь Гончара ; автор-укладач Леся Костенко. – Полтава : ПОБЮ ім. Олесь Гончара, 2025. – 28 с.

У виданні подані основні цифрові показники роботи публічних бібліотек територіальних громад Полтавської області та текстово-графічний аналіз діяльності їхніх юнацьких структурних підрозділів з бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва та молоді, тенденції і напрями розвитку, а також описані найбільш яскраві бібліотечні активності 2024 року за участі юнацтва та молоді.

На території Полтавської області функціонують 60 територіальних громад (ТГ). У всіх 60-ти ТГ області є публічні бібліотеки. Річні звіти про роботу подали бібліотеки 54-х ТГ (із 60-ти), на основі яких й складено цей аналітично-статистичний портрет бібліотек за 2024 рік.

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БІБЛІОТЕК ТГ ОБЛАСТІ

Відповідно до поданих 54-х річних звітів в Полтавській області у 2024 році функціонувало **699 публічних бібліотек, включаючи філії (без урахування обласних бібліотек).**

Найбільше публічних бібліотек функціонує в:

Полтавській міській ТГ (32),
Кобеляцькій міській ТГ (28),
Пирятинській міській ТГ (27).

У ТГ області у процесі реорганізації створена мережа публічних бібліотек за різними варіантами:

- а) в ТГ діє одна публічна бібліотека (юридична особа) з філіями – **у 34 ТГ**;
- б) залишилися ЦБС (юридичні особи) – **в 1 ТГ**;
- в) бібліотеки не є юридичними особами і діють як структурні підрозділи відділів культури чи виконкомів – **у 9 ТГ**;
- г) бібліотеки не є юридичними особами і діють як структурні підрозділи Центрів культури та дозвілля – **у 9 ТГ**.

Стосовно бібліотек 6-ти ТГ, які не подали звітні дані, варіанти їхнього функціонування у ТГ невідомі.

У Полтавській області функціонує одна бібліотека у форматі дитячо-юнацької. Це **Дитячо-юнацька бібліотека Миргородської міської ради**, яка не є юридичною особою і діє як структурний підрозділ відділу культури Миргородської міської ради. Вона створена в 2021 році шляхом приєднання Миргородської районної бібліотеки для дітей та відділу юнацтва Миргородської ЦРБ, які входили до складу Миргородської районної ЦБС, до Миргородської міської бібліотеки для дітей – структурного підрозділу відділу культури Миргородської міської ради.

А з початку 2022 року у відділі обслуговування дорослих Комунального закладу культури «Кременчуцька міська публічна бібліотека» функціонує **сектор юнацтва**.

Після реформування системи бібліотек **у 13 ТГ області** продовжують функціонувати **16 бібліотек для дітей** як структурні підрозділи (філії чи

відділи) або цих публічних бібліотек, або ЦБС, або місцевих відділів культури. Жодна із бібліотек для дітей у Полтавській області не є самосійними суб'єктами – юридичними особами.

Перелік **бібліотек для дітей** в Полтавській області виглядає так:

1. Горішньоплавнівська міська ТГ – Міська дитяча бібліотека КЗ «Централізована бібліотечна система Горішньоплавнівської міської ради Кременчуцького району Полтавської області»
2. Градизька селищна ТГ – філія № 1 «Градизька дитяча бібліотека»
3. Диканська селищна ТГ – Диканська публічна бібліотека для дітей
4. Карлівська міська ТГ – Карлівська бібліотека для дітей
5. Кобеляцька міська ТГ – Кобеляцька бібліотека для дітей
6. Котелевська селищна ТГ – 1 Котелевська бібліотека для дітей
7. Кременчуцька міська ТГ – філія № 3 ім. Всеволода Нестайка КЗК «Кременчуцька міська публічна бібліотека»
8. Лубенська міська ТГ – Лубенська міська бібліотека для дітей – філія № 2 Публічної бібліотеки Лубенської міської ради
9. Миргородська міська ТГ – Дитячо-юнацька бібліотека Миргородської міської ради
10. Полтавська міська ТГ – 4 бібліотеки-філіали для дітей № 9,10,12,13 Центральної бібліотеки Полтавської міської територіальної громади
11. Хорольська міська ТГ – Хорольська публічна бібліотека для дітей
12. Чутівська селищна ТГ – Чутівська бібліотека для дітей
13. Шишацька селищна ТГ – Публічна бібліотека для дітей.

У звітному році в Полтавській області були **закриті декілька публічних бібліотек або існували такі бібліотеки, що перебувають у стадії закриття чи тимчасово не функціонували** з різних причин (без даних 6-ти ТГ, бібліотеки яких не звітували):

<i>Назва ТГ</i>	<i>Інформація про закриті бібліотеки чи такі, що закриваються (ліквідовуються)</i>
Глобинська ТГ	Ліквідована Новомосковська СБ (рішення 63 сесії 8 скликання Глобинської міської ради № 175 від 29.02.24)
Градизька ТГ	Погребівська СБФ – тимчасово призупинена діяльність у зв'язку з відсутністю працівника
Зіньківська ТГ	Довжицька СБФ, Ступківська СБФ, Шенгаріївська СБФ, Високівська СБФ – не працювали у зв'язку із звільненням працівників
Кобеляцька ТГ	Коваленківська СБФ – призупинена (вирішується питання про закриття)

Лохвицька ТГ	Юсківська СБФ – не працює (планується її реорганізація)
Петрівсько-Роменська ТГ	Венеславівська СБ – ліквідована шляхом приєднання до Петрівсько-Роменської СБ (<i>рішення Петрівсько-Роменської сільської ради від 20.06.24</i>)
Піщанська ТГ	Новознамянська СБ – не працювала із-за відсутності працівника
Щербанівська ТГ	Філія № 1 «Бібліотека с. Нижні Млини» – тимчасово не працювала з-за відсутності працівника

Із 699 публічних бібліотек, які функціонували в області у 2024 році, **242** бібліотеки у 36 ТГ здійснювало свою діяльність у приміщеннях, які **не опалювалися** (це **34,6 %** від загальної кількості бібліотек), а **15** бібліотек у 7 ТГ – в приміщеннях, які **не освітлювалися** (це **2,1 %** від загальної кількості). Показники, на жаль, невтішні, оскільки величезна кількість бібліотек, особливо у сільській місцевості, перебуває у приміщеннях без опалення і освітлення, що не дозволяє забезпечити нормальну роботу працівників книгозбірень та створення умов для зберігання бібліотечного фонду.

За даними звітів у 2024 році на **закупівлю нових книжкових видань** для поповнення фондів бібліотек ТГ області із місцевих бюджетів була виділена сума лише **1 519 405,69 грн.**

Ці бюджетні кошти виділялися на книги у **25-ти ТГ** області (що складає **41,7 %** від загальної кількості ТГ області). Більша половина публічних бібліотек області для закупівлі нових сучасних книг у 2024 році з місцевих бюджетів ТГ **не отримали жодної гривні.**

Також недостатнім є стан з **передплатою періодичних видань на 2025 рік** у бібліотеках області. Загальна сума, виділена з бюджетів місцевих рад для передплати, складає **5 813 229,29 грн.** Це зроблено в **25-ти ТГ** області, що складає **41,7 %** від загальної кількості ТГ. Публічні бібліотеки 29-ти ТГ не отримали від місцевої влади бюджетних коштів на передплату періодики. У деяких громадах передплату періодичних видань здійснили за кошти благодійників та спонсорів.

Така ситуація з виділенням коштів місцевою владою на книги і періодику унеможливорює виконання вимог **«Державних соціальних нормативів забезпечення населення публічними бібліотеками в Україні»**, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 06.02.2019 р. № 72. У пункті 11 цього документу зазначено, що *«фонди публічних бібліотек, крім обласних універсальних наукових бібліотек, повинні щороку оновлюватися не менше, ніж*

на 5%, у тому числі шляхом: закупівлі книжкових видань – не менше 250 примірників на 1 000 осіб зони обслуговування публічної бібліотеки; передплати періодичних видань – не менше 15-20 найменувань газет та журналів».

Щодо забезпечення бібліотек області технікою та обладнанням варто зазначити, що 699 публічних бібліотек загалом мають **1 090 комп'ютерів** (в т.ч. й ноутбуків).

Як видно, загальна кількість комп'ютерів більша за кількість бібліотек, але зробити висновок про те, що усі бібліотеки забезпечені комп'ютерами не можна. Ця кількість комп'ютерів розподілена нерівномірно.

Є цілий ряд ТГ, в яких комп'ютерів менша, ніж кількість бібліотек: Білицька, Градизька, Драбинівська, Кам'янопотоківська, Кобеляцька, Скороходівська, Сенчанська, Хорольська, Чорнухинська, Терешківська. Відповідно, там функціонують бібліотеки, які не мають комп'ютерів і не можуть надавати користувачам будь-яких послуг з їх застосуванням.

Ситуація з комп'ютеризацією бібліотек деяких ТГ області не відповідає вимогам, встановленим «Державними соціальними нормативами забезпечення населення публічними бібліотеками в країні», де в пункті 14 сказано, що «публічна бібліотека повинна мати **один комп'ютер на 500-1500 осіб зони обслуговування**».

Щодо забезпечення користувачам доступу до мережі Інтернет, то за даними звітів загальна кількість таких місць складає **718**, що теж є недостатнім, зважаючи на загальну кількість бібліотек і потреби населення у ньому, особливо у сільській місцевості.

Забезпечення у 2024 році бібліотек ТГ області іншою технікою та обладнанням у цифрах виглядає так:

Принтер	Сканер	БФП	Проектор	Веб камера	Фото апарат	DVD	TV
388	129	26	57	312	39	27	10

Є поодинокі випадки, коли бібліотеки мають, крім вище зазначеного, планшети, ксерокс, ламінатор, диктофон, відеокамери, магнітофони, мультимедійну дошку, мультимедійне крісло, набір блогера, акустичні системи, смарттелевізор, колонки, навушники.

Автоматизованими бібліотечно-інформаційними системами (АБІС) користуються (крім обласних бібліотек) лише **7 ПБ області**:

Горішньоплавнівська і Чорнухинська – програма IRBIS,
Лубенська – програма Mini-IRBIS,
Кременчуцька – програма UNILIB,
Пирятинська і Козельщинська – Koha,
Білоцерківська – «УФД / Бібліотека».

Електронні каталоги створені у тих самих **7-ми бібліотеках**, які використовують АБІС.

14 публічних бібліотек у 13-ти ТГ області надають платні послуги користувачам.

Це послуги із: ксерокопіювання, сканування, набору та редагування тексту, роздруківки тексту чи фотографій на принтері, користування комп'ютером, доступу до Інтернету, фото- та відеозйомки, «нічного абонементу», експрес-абонементу, резервування документів, електронної доставки документів, користування МБА, формування бібліографічних списків для курсових і дипломних робіт, відправлення електронної пошти, формування каталогів для особистих бібліотек, пошук бібліотекарем інформації в Інтернеті, запис на CD-диски, збереження інформації на флеш-накопичувачі чи диску, виконання тематичних довідок з використанням Інтернету, оформлення реєстраційно-облікових документів, розробки сценаріїв та проведення соціокультурних заходів.

ПЛАТНІ ПОСЛУГИ

ЮНАЦТВО ТА МОЛОДЬ – КОРИСТУВАЧІ БІБЛІОТЕК

За даними 54-х річних звітів у 2024 році **кількість молодих користувачів віком 14-35 років** у бібліотеках ТГ області за ЄРК (без обласних бібліотек) становила **64 360 осіб**.

Трійку ТГ, де є **найвищий показник** користувачів цієї вікової категорії складають бібліотеки Полтавської міської ТГ (11 258 осіб),

Кременчуцької міської ТГ (7 100 осіб),

Зіньківської ТГ (3 555 осіб).

Найменша кількість юнацтва та молоді в якості користувачів – у бібліотеках Щербанівської сільської ТГ (182 особи),

Драбинівської сільської ТГ (178 осіб),

Скороходівської селищної ТГ (95 осіб).

**Кількість користувачів віком 14-35 років за ЄРК
у публічних бібліотеках ТГ області у 2024 році**

№ з/п	Найменування ТГ	Кількість користув.	№ з/п	Найменування ТГ	Кількість користув.
1.	Біликівська	737	32.	Машівська	1 130
2.	Білоцерківська	644	33.	Миргородська	2 223
3.	Великобагачанська	1 006	34.	Михайлівська	493
4.	Великобудищанська	543	35.	Нехворощанська	223
5.	Великорублівська	не звітує.	36.	Новогалещинська	не звітує.
6.	Великосорочинська	523	37.	Новооржицька	не звітує.
7.	Гадяцька	1 442	38.	Новосанжарська	948
8.	Глобинська	1 441	39.	Новоселівська	288
9.	Гоголівська	358	40.	Оболонська	512
10.	Горішньоплавнівська	8844	41.	Омельницька	398
11.	Градизька	379	42.	Опішнянська	372
12.	Гребінківська	1 258	43.	Оржицька	1 004
13.	Диканська	2 182	44.	Петрів.-Роменська	327
14.	Драбинівська	178	45.	Пирятинська	1 787
15.	Заводська	584	46.	Піщанська	629
16.	Зіньківська	3 555	47.	Полтавська	11 258
17.	Кам'янопотоківська	488	48.	Пришибська	не звітує.
18.	Карлівська	1 725	49.	Решетилівська	2 031
19.	Кобеляцька	1 595	50.	Ромоданівська	не звітує.
20.	Козельщинська	536	51.	Семенівська	1 345
21.	Коломацька	не звітує.	52.	Сенчанська	369
22.	Комишнянська	490	53.	Сергіївська	260
23.	Котелевська	620	54.	Скороходівська	95
24.	Краснолуцька	518	55.	Терешківська	606
25.	Кременчуцька	7 100	56.	Хорольська	3 012
26.	Ланнівська	403	57.	Чорнухинська	1 000
27.	Лохвицька	1 232	58.	Чутівська	1 035
28.	Лубенська	2 739	59.	Шишацька	823
29.	Лютенська	566	60.	Щербанівська	182
30.	Мартинівська	426	У С Ї О Г О:		64 360
31.	Мачухівська	781			

Обслуговування юнацтва та молоді в області у звітному році здійснювали такі юнацькі бібліотеки та юнацькі структурні підрозділи публічних бібліотек:

- 1 дитячо-юнацька бібліотека Миргородської міської ради,

- **1 юнацький сектор** у відділі обслуговування КЗК «Кременчуцька міська публічна бібліотека» – у Кременчуцькій громаді;
- **1 юнацький абонемент** (від 1000 користувачів) у Хорольській громаді,
- **14 юнацьких кафедр** (від 500 користувачів) у Великобагачанській (1), Гадяцькій (1), Горішньоплавнівській (1), Зіньківській (1), Карлівській (1), Кобеляцькій (1), Кременчуцькій (4), Полтавській (4) громадах,
- **641 юнацька група** (до 500 користувачів) при публічних бібліотеках територіальних громад області.

Порівняно з попереднім роком зменшилася кількість юнацьких абонементів, оскільки у Зіньківській громаді зменшилася кількість молоді, а відтак юнацький абонемент у бібліотеці був замінений юнацькою кафедрою. Крім того, зросла кількість юнацьких кафедр у бібліотеці Полтавської громади з 1-ї до 4-х.

Мережа юнацьких структурних підрозділів бібліотек за останні 3 роки

Рік	Юнацькі бібліотеки	Юнацькі сектори	Юнацькі абонементи	Юнацькі кафедри	Юнацькі групи
2022	1	-	3	8	629
2023	1	1	2	10	643
2024	1	1	1	14	641

Станом на 31.12.2024 р. мережа юнацьких структурних підрозділів публічних бібліотек області виглядає так:

№	Назва ТГ	Юнацькі б-ки	Юнацькі відділи (сектори)	Юнацькі абонементи	Юнацькі кафедри	Юнацькі групи
1	Білицька селищна	-	-	-	-	8
2	Білоцерківська сільська	-	-	-	-	8
3	Великобагачанська сел	-	-	-	1	11
4	Великобудищанська сіл.	-	-	-	-	9
5	Великорублівська сільс.	не звітувала				7
6	Великосорочинська сіл.	-	-	-	-	7
7	Гадяцька міська	-	-	-	1	8
8	Глобинська міська	-	-	-	-	20
9	Гоголівська селищна	-	-	-	-	4
10	Горішньоплавнівська міс	-	-	-	1	7
11	Градизька селищна	-	-	-	-	6
12	Гребінківська міська	-	-	-	-	24
13	Диканська селищна	-	-	-	-	12
14	Драбинівська сільська	-	-	-	-	6
15	Заводська міська	-	-	-	-	6
16	Зіньківська міська	-	-	-	1	23

17	Кам'янопотоківська сільс	-	-	-	-	5
18	Карлівська міська	-	-	-	1	6
19	Кобеляцька міська	-	-	-	1	24
20	Козельщинська селищна	-	-	-	-	10
21	Коломацька сільська	не звітувала				5
22	Комишнянська селищна	-	-	-	-	8
23	Котелевська селищна	-	-	-	-	7
24	Краснолуцька сільська	-	-	-	-	8
25	Кременчуцька міська	-	1 сектор	-	4	4
26	Ланнівська сільська	-	-	-	-	5
27	Лохвицька міська	-	-	-	-	19
28	Лубенська міська	-	-	-	-	25
29	Лютенська сільська	-	-	-	-	4
30	Мартинівська сільська	-	-	-	-	4
31	Мачухівська сільська	-	-	-	-	6
32	Машівська селищна	-	-	-	-	9
33	Миргородська міська	1	-	-	-	12
34	Михайлівська сільська	-	-	-	-	9
35	Нехворощанська сільс.	-	-	-	-	5
36	Новогалещинська селищ	не звітувала				4
37	Новооржицька селищна	не звітувала				14
38	Новосанжарська селищ.	-	-	-	-	16
39	Новоселівська сільська	-	-	-	-	5
40	Оболонська сільська	-	-	-	-	12
41	Омельницька сільська	-	-	-	-	9
42	Опішнянська селищна	-	-	-	-	9
43	Оржицька селищна	-	-	-	-	21
44	Петрівсько-Роменська с.	-	-	-	-	6
45	Пирятинська міська	-	-	-	-	21
46	Піщанська сільська	-	-	-	-	9
47	Полтавська міська	-	-	2	4	25
48	Пришибська сільська	Не звітувала				
49	Решетилівська міська	-	-	-	-	23
50	Ромоданівська селищна	не звітувала				3
51	Семенівська селищна	-	-	-	-	23
52	Сенчанська сільська	-	-	-	-	10
53	Сергіївська сільська	-	-	-	-	3
54	Скороходівська селищна	-	-	-	-	4
55	Терешківська сільська	-	-	-	-	10
56	Хорольська міська	-	-	1	-	26
57	Чорнухинська селищна	-	-	-	-	17
58	Чутівська селищна	-	-	-	-	10
59	Шишацька селищна	-	-	-	-	16
60	Щербанівська сільська	-	-	-	-	4
УСЬОГО:		1	1 сектор	1	14	641

БІБЛІОТЕЧНІ КАДРИ

Згідно з даними 54-х звітів (із 60-ти) бібліотечні послуги користувачам протягом звітного року надавали **977 бібліотечних працівників**.

Далеко **не усі** працівники публічних бібліотек області (як і загалом по Україні) мають **спеціальну бібліотечну освіту** (а тим більше вищу спеціальну). У звітах зазначена інформація, що на посадах бібліотекарів працюють з непрофільною освітою педагога, менеджера, бухгалтера, фінансиста, економіста, медичної сестри, аграрія, квітникаря-декоратора, залізничника, інженера, юриста, агрохіміка, техніка. Певний відсоток бібліотечних працівників у сільських книгозбірнях взагалі мають лише середню (шкільну) освіту.

Майже не поповнюються штати бібліотек області молодими кадрами із спеціальною бібліотечною освітою.

На жаль, великою залишається кількість бібліотечних працівників, які **працюють на неповну ставку**, що негативно відображається на роботі бібліотек та обслуговуванні користувачів.

Так, згідно з даними річних звітів за 2024 рік:

- на 0,75 ставки працює 75 бібліотекарів (7,7%);
- на 0,5 ставки працює 225 бібліотекарів (23%);
- на 0,25 ставки працює 113 бібліотекарів (11,6%).

Загалом **413** із 977 бібліотекарів області **працюють на неповну ставку** (це майже **42,3 %** від загальної кількості бібліотечних працівників).

Розміри ставок бібліотечних працівників у 2024 році в ТГ області

№	Назва ТГ	Усього праців.	Повна ставка	0,75 ставки	0,5 ставки	0,25 ставки
1	Білицька сільська	11	3	-	3	5
2	Білоцерківська сільська	9	2	2	4	1
3	Великобагачанська селищн	17	6	-	7	4
4	Великобудищанська сільс	9	-	-	1	(8-0,15)
5	Великорублівська сільська	не звітувала				
6	Великосорочинська сільськ	8	5	1	2	-
7	Гадяцька міська	20	12	-	3	5
8	Глобинська міська	27	9	4	14	-
9	Гоголівська селищна	5	2	1	2	-

10	Горішньоплавнівська міськ	27	20	---	5	2
11	Градизька селищна	6	2	1	1	2
12	Гребінківська міська	25	5	1	14	5
13	Диканська селищна	19	12	1	5	1
14	Драбинівська сільська	6	3	-	2	1
15	Заводська міська	9	4	2	2	1
16	Зіньківська міська	39	29	-	9	1
17	Кам'янопотоківська сільськ	5	4	-	1	-
18	Карлівська міська	13	13	-	-	-
19	Кобеляцька міська	39	15	1	11	12
20	Козельщинська селищна	13	5	2	6	-
21	Коломацька сільська	не звітувала				
22	Комишнянська селищна	9	8	-	1	-
23	Котелевська селищна	14	5	3	2	4
24	Краснолуцька сільська	8	7	1	-	-
25	Кременчуцька міська	76	71	-	5	-
26	Ланнівська сільська	5	5	-	-	-
27	Лохвицька міська	28	3	12	3	10
28	Лубенська міська	45	31	5	8	1
29	Лютенська сільська	6	2	-	4	-
30	Мартинівська сільська	4	4	---	---	---
31	Мачухівська сільська	8	5	-	2	1
32	Машівська селищна	16	8	-	6	2
33	Миргородська міська	20+6	20+6	-	-	-
34	Михайлівська сільська	9	2	2	3	2
35	Нехворощанська сільська	5	1	1	3	-
36	Новогалещинська селищна	не звітувала				
37	Новооржицька селищна	не звітувала				
38	Новосанжарська селищна	22	12	2	6	2
39	Новоселівська сільська	5	5	-	-	-
40	Оболонська сільська	16	4	-	8	4
41	Омельницька сільська	10	2	2	3	3
42	Опішнянська селищна	10	6	-	4	-
43	Оржицька селищна	26	7	3	15	1
44	Петрівсько-Роменська сіл.	7	4	1	-	2
45	Пирятинська міська	30	12	5	7	6
46	Піщанська сільська	9	8	1	-	-
47	Полтавська міська	85	85	-	-	-
48	Пришибська сільська	не звітувала				
49	Решетилівська міська	33	17	12	4	-
50	Ромоданівська селищна	не звітувала				
51	Семенівська селищна	33	9	4	8	12

52	Сенчанська сільська	10	2	1	2	5
53	Сергіївська сільська	3	3	-	-	-
54	Скороходівська селищна	8	2	-	3	3
55	Терешківська сільська	10	10	-	-	-
56	Хорольська міська	33	24	3	5	1
57	Чорнухинська селищна	22	6	-	15	1
58	Чутівська селищна	16	7	-	5	4
59	Шишацька селищна	20	8	1	10	1
60	Щербанівська сільська	3	2	-	1	-
УСЬОГО:		977	564	75	225	113
		100 %	57,7 %	7,7 %	23 %	11,6 %

Як видно із даних таблиці, в області є **лише 7 ТГ**, влада яких змогла забезпечити **працівникам усіх бібліотек повну ставку**. Це 3 міські громади:

Карлівська міська ТГ (13 працівників);
Миргородська міська ТГ (26 працівників);

а також 4 сільські громади: Терешківська сільська ТГ (10 працівників);

Ланнівська сільська ТГ (5 працівників);
Мартинівська сільська ТГ (4 працівника);
Сергіївська сільська ТГ (3 працівника).

Натомість у Великобудищанській сільській ТГ **не має жодного бібліотечного працівника на повну ставку**; більше того: у цій громаді 8 із 9-ти працівників працює лише на 0,15 ставки.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 30.09.2009 р. № 1073 *«Про підвищення заробітної плати працівникам бібліотек»* (із змінами та доповненнями) усі працівники бібліотек мають отримувати

надбавку до посадового окладу за особливі умови роботи; її конкретний розмір визначає керівництво у межах від 1% до 50%.

Але дані річної звітності бібліотек 54-х із 60-ти ТГ показують, що у декількох територіальних громадах області цю надбавку бібліотекарям у 2024

році взагалі **не нараховували і не виплачували**.

Це мало місце у Драбинівській ТГ, Кам'янопотоківській ТГ, Лютенській ТГ, Мартинівській ТГ, Нехворощанській ТГ, Омельницькій ТГ, що є порушенням законодавства з оплати праці.

У **найменшому розмірі (1%)** цю надбавку у 2024 році не нараховували працівникам бібліотек у жодній ТГ області (на відміну від попереднього 2023 року, де такий розмір мав місце).

У **розмірі 5%** її отримують усі бібліотекарі у Великобудищанській, Краснолуцькій, Миргородській, Оболонській, Оржицькій, Скороходівській, Чорнухинській ТГ області.

У **максимальному 50%-му** розмірі цю надбавку отримують **усі** бібліотечні працівники **13-ти громад** (що на 4 громади більше, ніж попереднього року): Білоцерківської, Великосорочинської, Глобинської, Горішньоплавнівської, Градизької, Заводської, Котелевської, Лохвицької, Михайлівської, Полтавської,

Сенчанської, Терешківської, Щербанівської територіальних громад області.

У Машівській селищній ТГ бібліотечним працівникам нараховували у 2024 році (як і в 2023-му) цю надбавку у розмірі **49%** (майже максимальну).

У деяких громадах області максимальний розмір надбавки є лише у керівників бібліотек, працівники ж отримують її у меншому розмірі. Загалом у публічних бібліотеках ТГ області розмір надбавки за особливі умови роботи коливається у **межах 10% - 30%** від посадового окладу.

МЕТОДИЧНИЙ ВПЛИВ ПОБЮ ім. ОЛЕСЯ ГОНЧАРА НА ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ ТГ ОБЛАСТІ

Під час методичних виїздів аналізувався стан бібліотечно-інформаційного обслуговування населення (зокрема, юнацтва та молоді) міст, селищ та сіл регіону, відбувалось

Стабільною та ефективною формою методичної допомоги бібліотекам області завжди були **виїзди** до них провідних фахівців ПОБЮ ім. Олесь Гончара.

«живе» спілкування із спеціалістами на місцях, надавалась консультативна, методична і практична допомога у вирішенні проблемних моментів діяльності бібліотек.

З цією метою працівники ПОБЮ ім. Олеся Гончара у травні 2024 року здійснили два **2-денні виїзди до бібліотек Оржицької селищної ТГ та Диканської селищної ТГ**. За результатами вивчення роботи бібліотек склалися методичні довідки.

Під час обстеження роботи цих бібліотек фахівцями ПОБЮ ім. Олеся Гончара був проведений **День професійного спілкування «Публічна бібліотека: час нових підходів»** із залученням працівників сільських бібліотек-філій.

З ініціативи Полтавської обласної бібліотеки для юнацтва ім. Олеся Гончара та за підтримки Департаменту культури і туризму Полтавської

обласної військової адміністрації на початку жовтня 2024 року був проведений обласний **«Ярмарок бібліотечних інновацій»: представлення онлайн кращих практик бібліотечної роботи в ТГ області** (до Всеукраїнського дня бібліотек).

З метою обміну досвідом на Ярмарку свої цікаві напрацювання з дітьми, юнацтвом та молоддю за останні два роки показали широкому професійному загалові бібліотекарі із таких територіальних громад:

Полтавської, Кременчуцької, Хорольської, Зінківської, Кобеляцької, Карлівської, Лубенської, Оржицької, Новооржицької, Диканської, Пирятинської, Семенівської, Скороходівської, Петрівсько-Роменської.

У вересні 2024 р. фахівці ПОБЮ ім. Олеся Гончара взяли участь у **семінарі «Сучасна бібліотека – платформа для патріотично-краєзнавчого виховання дітей та юнацтва»**, організованому в онлайн-режимі **Закарпатською обласною бібліотекою для дітей та юнацтва**.

Різноманітні виступи працівників книгозбірні органічно доповнили програму навчального семінару колег із Ужгорода. Захід був цікавим і корисним для його учасників, які, надихнувшись ідеями з виступів спікерів, впроваджуватимуть їх у свою бібліотечну практику.

На початку листопада 2024 р., перед складанням річних звітів і планів роботи Полтавською обласною бібліотекою для юнацтва ім. Олеса Гончара на платформі ZOOM була проведена **обласна методична онлайн година «Актуальні професійні інфокейси»**, до якої долучилося 100 учасників.

Серед питань, які обговорювалися на заході, були: огляд законодавчих новацій за 2024 рік та їх вплив на роботу бібліотек; поради стосовно планування дитячо-молодіжних бібліотечних активностей на 2025 рік, представлення Календаря пам'ятних дат-2025; питання подання річної звітності щодо роботи з дітьми, юнацтвом та молоддю.

Інформаційно-методичне забезпечення діяльності юнацьких структурних підрозділів та обслуговування юнацьких груп у бібліотеках здійснювалося за допомогою виданих бібліотекою у звітному році **методичних рекомендацій**:

- **«Король Данило Галицький – реформатор, політик, дипломат»** (із серії «Титани, які зміцнюють націю») (*Інформаційно-методичне досьє*);
- **«Краєзнавчо-екскурсійна діяльність публічних бібліотек»** (*Інформаційно-методичні рекомендації*);
- **«Бібліотечна журналістика: як написати якісний матеріал про роботу бібліотек для медіа»** (*Методичний poradnik*).

Щорічно працівниками науково-методичного відділу ПОБЮ ім. Олеся Гончара здійснюється інформаційно-аналітичний огляд діяльності публічних бібліотек територіальних громад області за підсумками року, метою якого є загальний аналіз справ юнацьких структурних підрозділів бібліотек області, виявлення тенденцій розвитку, а також висвітлення проблем та найбільш яскравих бібліотечних подій звітного періоду.

Результатом цієї роботи стали:

- **«Аналітично-статистичний портрет публічних бібліотек області з бібліотечно-інформаційного обслуговування юнацтва та молоді за 2023 рік»;**
- **«Зволікати не можна, ділитися!»: бібліодайджест успішних практик з юнацтвом та молоддю публічних бібліотек Полтавської області у 2023 році»; Випуск 4.**

Надає професійні консультації обласна бібліотека для юнацтва й на **блозі науково-методичного відділу «Бібліопрофі»**, розміщеному на вебсайті бібліотеки. За звітний період на блог підготовлено і викладено **9** нових матеріалів у рубрики «Бібліоновини», «Кейси для натхнення і мотивації», «Поради, рекомендації, консультації», «Нормативно-правові та регламентуючі документи», «Відео».

Кількість переглядів матеріалів на блозі «Бібліопрофі» за звітний рік – **13 861**, що майже в **4 рази більше**, ніж за попередній рік (3 825).

Працівникам публічних бібліотек ТГ області у 2024 році надано **18** усних та письмових індивідуальних **методичних консультацій і роз'яснень** стосовно різних аспектів роботи книгозбірень.

У звітному році завідувачем науково-методичного відділу були написані **2** значні за обсягом **оглядово-аналітичні статті до фахової періодики**, зокрема, до **інформаційного вісника «Бібліосвіт»** (видавець – Державна бібліотека України для юнацтва) та **електронного науково-практичного журналу «Бібліотека у форматі Д°»** (видавець – Національна бібліотека України для дітей):

- «Огляд нормативно-правових новацій-2023 та їх вплив на роботу публічних бібліотек»;
- «Законодавчі новації-2024, що впливають на роботу публічних бібліотек».

У квітні-жовтні 2024 року проводився обласний конкурс «Собори душ своїх бережіть» серед молодих літераторів Полтавщини – користувачів міських, селищних та сільських публічних бібліотек територіальних громад Полтавської області, ініційований

Полтавською обласною бібліотекою для юнацтва імені Олеса Гончара та за підтримки Департаменту культури і туризму

Полтавської обласної військової адміністрації. Тематичний напрямок конкурсу у 2024 році – «Культурний спадок рідного краю: погляд молоді».

Конкурс проводився з метою виявлення та підтримки талановитої молоді Полтавщини, сприяння її самореалізації і розвитку творчих здібностей, популяризації української мови, активного залучення творчої молоді до соціально значимої діяльності і розвитку її інтелектуального потенціалу.

На II етап конкурсу була представлена **21 робота** молодих літераторів-користувачів міських, селищних та сільських публічних бібліотек територіальних громад області, які продемонстрували свої творчі здібності, літературну майстерність, оригінальність, креативність при створенні власних поетичних та прозових творів.

На підставі рішення журі конкурсу переможцями стали та були нагороджені дипломами і подарунками 2 користувача у номінації «Поезія» (бібліотеки Оржицької, Омельницької ТГ) і 4 користувача у номінації «Мала проза» (бібліотеки Миргородської, Заводської, Новооржицької, Пирятинської ТГ).

Метою методичної діяльності ПОБЮ ім. Олеса Гончара і надалі залишається оперативне реагування на тенденції, зміни та проблеми, які виникають у роботі публічних бібліотеках ТГ області, та надання їм методичної

допомоги з різних питань функціонування бібліотек, а також підвищення кваліфікації бібліотечних працівників.

БІБЛІОТЕКИ ГРОМАД В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Презентуючи себе на ринку інформаційних послуг публічні бібліотеки області представлені в Інтернет-просторі вебсайтами, блогами та сторінками в соцмережах. Так, протягом 2024 року **публічні бібліотеки у 16 ТГ області мали свої власні вебсайти; у 13 ТГ бібліотеки вели свої блоги.**

Переважна більшість бібліотек мають **сторінки у соцмережах**, але проблема полягає у тому, що багато з цих сторінок не є сторінками власне бібліотек, а є персональними сторінками бібліотекарів, де викладається інформація про роботу бібліотек. Особливо це притаманно сільським бібліотекам та сільським бібліотекам-філіям публічних бібліотек.

Бібліотеки 9-ти ТГ області представлені в Інтернеті одночасно і вебсайтами, і блогами, і сторінками у соцмережах. Це ті ТГ області, адміністративними центрами яких є районні центри в минулому, де була добре налагоджена робота ЦБС: Гадяцька, Горішньоплавнівська, Диканська, Зіньківська, Лубенська, Оржицька, Полтавська, Решетилівська, Семенівська.

На противагу цьому – за даними 54-х із 60-ти річних звітів публічні бібліотеки **8-ми ТГ області не мають** ні власного вебсайту, не ведуть своїх блогів і сторінок в соцмережах, що в час інформаційних технологій та комп'ютеризації негативно відображається на іміджі бібліотек та їхній ролі у громадах.

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ ОБЛАСТІ В МЕДІА

Діяльність публічних бібліотек ТГ області у 2024 році досить активно висвітлювалася у паперових (газети, журнали), аудіовізуальних (радіо, телебачення) та електронних медіа.

За звітний період в медіа було розміщено **1468 матеріалів**, пов'язаних із роботою бібліотек.

Досить велику кількість матеріалів з висвітлення своєї роботи у медіа мали у 2024 році бібліотеки Решетилівської міської ТГ (279), Кременчуцької міської ТГ (177), Семенівської селищної ТГ (126), Горішньоплавнівської міської ТГ (76), Лубенської міської ТГ (55), Полтавської міської ТГ (45).

Варто відзначити, що роботу бібліотек деяких невеликих сільських ТГ теж активно висвітлюють в медіа, наприклад, Піщанської сільської ТГ (409 матеріалів), Білоцерківської сільської ТГ (374). Але, у цей показник бібліотеки включили, крім власне матеріалів у медіа, також і звичайні дописи в соцмережах, на сайтах і блогах.

За даними 54-х звітів **робота бібліотек 22-х ТГ області** у звітному році, на жаль, **жодного разу в медіа не висвітлювалася**.

Стосовно **тематики «бібліотечних» медійних матеріалів** за звітний період, то вони присвячені відзначенню у книгозбірнях святкових календарних дат, презентаціям книг (особливо краєзнавчих), оглядам літератури із фондів бібліотек, виставковим заходам, засіданням літературно-мистецьких об'єднань при бібліотеках, новим послугам для користувачів, конкурсам, у яких брали участь бібліотеки та їхні користувачі, поповненню бібліотечних фондів книгами, отриманими від Українського інституту книги.

НАЙПОМІТНІШІ БІБЛІОТЕЧНІ АКТИВНОСТІ ЗА УЧАСТЮ ЮНАЦТВА ТА МОЛОДІ У БІБЛІОТЕКАХ ОБЛАСТІ

Серед бібліотечних активностей з юнацтвом та молоддю, реалізованих книгозбірнями області у 2024 році, варто відзначити наступні.

Знаковою подією року *в Дитячо-юнацькій бібліотеці Миргородської міської ради* стало створення *Молодіжного простору*, оснащеного комп'ютерною технікою та сучасними меблями. Це дало нові можливості для проведення різних заходів, зустрічей, тренінгів для юнацтва та молоді.

Напередодні Дня української писемності та мови у цьому центрі для студентів Миргородського фахового

коледжу імені Миколи Гоголя була проведена *інтелектуальна гра-конкурс знавців української мови «Грамотний студент»*.

У межах гри-конкурсу молодь дізналася про витоки мови та писемності, взяла участь в конкурсі, під час якого учасники мали змогу випробувати свої мовні навички в різних аспектах: орфографії, лексики, граматики.

Захід спонукав юнацтво до подальшого вивчення, вдосконалення та популяризації рідної мови серед молодого покоління

У *Диканській публічній бібліотеці* небайдуже та свідоме юнацтво – учасники шахового клубу «Диканька» Полтавського шахового центру ініціювали цікаву розмову на одну з найактуальніших тем сьогодення – екологічні проблеми сучасності та екосвідомість людини – *«Наша планета в наших руках»*. Запрошені разом із бібліотекарем інформаційно пропрацювали основні екологічні проблеми сучасності, обговорили зміст терміну «екосвідомість» та основи сучасного актуального європейського тренду життя з «зеленим серцем».

Під час заходу бібліограф презентувала актуальні видання: книгу Гей Браун «Жити із «зеленим серцем» та книгу – досвід сучасної українки Маріанни Бойко «104 дні без поліетилену». Учні відвідали онлайн-екскурсію містом «Нуль Відходів» та отримали «підказку» – тематичну книжкову закладку, яка стане в нагоді при сортуванні сміття.

До Міжнародного Дня рідної мови для десятикласників працівниками Диканської публічної бібліотеки був проведений *мовний патруль «Вчимося мові і розмові»*. На заході старшокласники дізналися не лише історію виникнення свята та значення мови в житті кожної людини, а й ознайомились з цікавими виданнями, представленими на книжковій виставці «Українська – це ВЕЛИЧНО!».

На учнів також чекав справжній та захопливий «мовний патруль» від бібліотечних працівників, де вони розгадували кросворд «Рідна мова», грали в мовну гру «Задзеркалля», працювали над розкодуванням «закодованих» слів, поєднували та тлумачили фразеологізми, знаходили антоніми та вирощували «синонімічні квіти», дізнавались про те, наскільки добре знають українські діалектизми.

Цікаво та захопливо для молоді відбулася у *Комунальному закладі «Новосанжарська публічна бібліотека»* презентація книжок української письменниці та волонтерки Людмили Охріменко. У 2021 році на Міжнародному конкурсі «Коронація слова» її книга «Оскар» була удостоєна відзнаки, як найкращий роман на воєнну тематику. Творча зустріч не залишила байдужим нікого, надзвичайно цікаво було слухати невігдані історії героїв книг. Авторка не лише майстерна письменниця, а й чудова оповідачка, яка своєю розповіддю зацікавила усіх учасників заходу, який завершився автограф-сесією та фотосесією.

З нагоди ювілею Кобзаря у філії № 5 **Комунального закладу культури «Кременчуцька міська публічна бібліотека»** для учнів відділення Регіонального центру професійно-технічної освіти №1 м. Кременчука була проведена настільна **гра-піраміда «Завжди сучасний Шевченко»**.

Бібліотекарі запропонували учасникам заходу заглибитися у долю Кобзаря і відкрити для себе нові сторінки великого життя. Шевченко відкрився для молоді як «селфмейд-мен», або «людина, яка зробила себе сама». Незвична подача матеріалу та цікава гра неабияк зацікавила учасників заходу. Дізнатися більше цікавих фактів про великого українця бібліотекарі запропонували з видань, які були розташовані на книжковій виставці-передбаченні «І на оновленій землі врага не буде, супостата».

У 2024 році День українського борщу відзначався 14 вересня. Відділ інформаційних технологій та електронних ресурсів КЗК «Кременчуцька міська публічна бібліотека» не залишився осторонь цієї дати – працівники відділу завітали до Кременчуцького ПТУ-26, де провели **етносвято «Пан Борщ запрошує!»**. 1 липня 2022 року ЮНЕСКО внесла український борщ до переліку об'єктів нематеріальної культурної спадщини, яка потребує охорони, адже український борщ – «невід'ємна складова українського сімейного і повсякденного життя». Цікава розповідь про борщ підкріплювалася яскравою презентацією та відеороликами. А вікторина підняла настрій та перевірила знання майбутніх кулінарів. Змістовним акцентом заходу був перегляд книг за темою, де родзинкою стала **книга Олени Щербань «365 борщиків»**.

У **Публічній бібліотеці ім. Г. С. Сковороди Чорнухинської селищної ради** для користувачів юнацького віку започатковано роботу **нового клубу за інтересами**

«Чиста криниця»
еколого-природничого
спрямування.

У межах його роботи проведено зустріч юних екологів «Жити в стилі ЕКО – вчить бібліотека», екологічний круїз «Заповідна краса Чорнухинщини», огляд поезії «Світ навколишній прекрасний», екскурсію до криниці «Ця водиця надзвичайна, і цілюща й життєдайна». Для цієї ж категорії користувачів проведено години екологічних знань «Заглянемо в очі природі» (Кізілівська СБФ) та «Людина і довкілля: сучасний аспект» (Мокіївська СБФ), поетичний батл «Природу вмій любити, не смій їй шкоду чинити» (Хейлівщинська СБФ).

З метою популяризації здорового способу життя в цій же бібліотеці для молодих користувачів проведено години спілкування з кандидатом медичних наук Т. Заїкіною «Сім кроків до здорового серця», а доктор біологічних наук Л. Жаліло поспілкувалася з молоддю на тему «Спосіб життя молодого покоління». Для юнацтва проведено також диспут «Дорослі розмови про тютюнопаління» та бесіду-застереження «Тенета небезпеки молоді», урок-діалог «Що треба знати про наркоманію».

ЮНАЦЬКІ ТА МОЛОДІЖНІ КЛУБИ ЗА ІНТЕРЕСАМИ

Важливим засобом для спілкування, підвищення соціальної активності, розширення інтересів, запитів, потреб молодих користувачів бібліотек залишаються **юнацькі клуби за інтересами**, які сприяють всебічному й гармонійному розвитку особистості, а бібліотечним

працівникам надають можливість залучити до систематичного читання молоде населення місцевих громад відповідно до їх інтересів та захоплень.

У публічних бібліотеках ТГ області у 2024 році функціонувало **81 юнацький та молодіжний клуб за інтересами** різного спрямування (у **29-ти ТГ області**). Мета діяльності клубів: виховання у молоді любові до книги та читання, інтересу до різних сфер життя суспільства, розвитку творчих здібностей та організації змістовного дозвілля.

Найбільша кількість юнацьких клубів є в бібліотеках Миргородської міської ТГ (9 клубів). **Жодного** юнацького клубу за інтересами **немає** у бібліотеках 25-ти ТГ області (у майже 42 % від загальної кількості ТГ області).

Тематичні напрямки юнацьких клубів у бібліотеках області: художньо-мистецькі та творчої майстерності, народознавчі; літературні та літературно-мистецькі, краєзнавчі, шахові, правові, пізнавальні, морально-

етичні, патріотичні, екологічні, театральні, дозвілєві, психологічні, профорієнтаційні, комп'ютерні.

**ЮНАЦЬКІ ТА МОЛОДІЖНІ КЛУБИ ЗА ІНТЕРЕСАМИ,
що діяли у 2024 році у публічних бібліотеках ТГ області
(без 6-ти ТГ, які не звітували)**

<i>№ з/п</i>	<i>Назва ТГ</i>	<i>Назва клубу</i>	<i>Тематика діяльності</i>
1.	Білицька	«Умілі руки» «Всезнайко» «Господарочка» «Україна вишивана» «Майстерня хорошого настрою»	творчої майстернос. пізнавальний пізнавальний народознавчий літературно-мистецький
2.	Великобагачанська	«Обереги»	народознавчий
3.	Великосорочинська	«Оберіг»	краєзнавчий
4.	Гадяцька	«Берегиня»	народознавчий
5.	Горішньоплавнівська	«Мрія» «Оберіг» «Фото-кухня»	орігамі ментальне здоров'я дозвілєвий
6.	Гребінківська	«Краєзнавець» «Гармонія» «Юні художники» «Веселка» «Веселка» «Квітник на підвіконні»	краєзнавчий художньо-мистецьк. естетичний художньо-мистецьк. літературний природничий
7.	Диканська	«Територія закону»	правовий
8.	Зіньківська	«Феміда» «У світі прекрасного» «Господарочка» «Господарочка»	правознавчий художньо-мистецьк. творчої майстернос. творчої майстернос.
9.	Карлівська	«Джерело» «Діалог»	літературний правознавчий
10.	Кобеляцька	«Дивоцвіт» «Феміда»	літератур.-мистец. правознавчий
11.	Козельщинська	«П'ятниця 13»	інтелектуальний
12.	Котелевська	«Юний художник»	мистецький
13.	Ланнівська	«Творчі посиденьки» «Натхнення» «Ланнівчаночка» «Між нами, жінками» «Долоньки»	<i>не зазначено</i>

		«Умілі ручки» «Саморобка»	творчої майстернос. творчої майстернос.
14.	Лохвицька	«Україночка» «Перлина»	морально-етичний творчої майстернос.
15.	Лубенська	«Посмішка» «Черлені щити»	театральний краєзнавчий
16.	Мартинівська	«Бібліотечні читайлики» «Юні чомусики» «Творча майстерня» «ЛітКлуб»	літературний пізнавальний творчої майстернос. літературний
17.	Машівська	«Юні українці» «Юність» «Юний правознавець»	патріотичний профорієнтаційний правознавчий
18.	Миргородська	«Очумілі ручки» «Біла тура» «Єрківчанка» «Слобідські посиденьки» «Умілі рученята» «Острів захоплень» «За покликом душі» «Красою душу звеселю» «Lege artis. За правилами мистецтва»	творчої майстернос. шаховий народознавчий народознавчий творчої майстернос. творчої майстернос. народознавчий творчої майстерності літературно- мистецький
19.	Михайлівська	«Тризубики» «Калинонька» «Калинка»	патріотичний літерат.-мистецький літерат.-мистецький
20.	Новосанжарська	«Бібліотечний серпантин» «На крок попереду»	творчої майстерності правознавчий
21.	Омельницька	«Водограй» «Умілі ручки»	ляльковий театр творчої майстернос.
22.	Пирятинська	«Бригантина»	пізнавальний
23.	Піщанська	«Вишиванка» «Краєзнавці» «Комп'ютерна академія» «Позитив» «Чарівні ручки» «Господарочка» «Клуб любителів	творчої майстернос. краєзнавчий комп'ютерний дозвіллевий естетичний дозвіллевий літературний

		сучасної української прози»	
24.	Решетилівська	«Позитив»	художньо-естетичн.
25.	Семенівська	«Юні екологи» «Джерело»	екологічний пізнавальний
26.	Хорольська	«Гармонія»	пізнавальний
27.	Чорнухинська	«Чиста криниця» «Обереги»	екологічний краєзнавчий
28.	Чутівська	«Витоки» «Аргумент» «Юні друзі бібліотеки»	краєзнавчий правознавчий літературний
29.	Шишацька	«Однокласник»	Пізнавальний

МЕТОДИЧНА РОБОТА ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ОБЛАСТІ

Згідно з поданими 54-ма річними звітами у більшості публічних бібліотек області **відсутні посади методистів**. У структурі бібліотек **лише 23-х ТГ** вони наявні. Це складає **38,3 %** від загальної кількості ТГ, що є вкрай незадовільним показником.

Це такі ТГ: Білоцерківська, Великобагачанська, Гадяцька, Глобинська, Горішньоплавнівська, Диканська, Кобеляцька, Козельщинська, Котелевська, Кременчуцька, Лохвицька, Лубенська, Машівська, Миргородська, Новосанжарська, Оболонська, Оржицька, Пирятинська, Полтавська, Решетилівська, Семенівська, Хорольська, Чутівська.

Характеризуючи наявні методичні служби бібліотек області (крім обласних бібліотек), варто зазначити, що, в основному, це одноосібна служба, що складається із фахівця з методичної роботи; також є декілька відділів і секторів методичної роботи.

Більшість методистів мають профільну бібліотечну освіту; третина фахівців – вищу бібліотечну. Майже половина методистів публічних бібліотек області є особами пенсійного або передпенсійного віку.

Та незважаючи на величезну кількість публічних бібліотек області, де після реорганізації у структурі та штатному розписі не передбачені методичні структурні підрозділи та посади методистів, головні бібліотеки та умовно головні бібліотеки ТГ продовжують здійснювати методичний вплив на свої філії та інші бібліотеки ТГ і надають їм методичну допомогу у межах своїх можливостей.

Так, **Публічною бібліотекою імені Володимира Малика Лубенської міської ради** було проведено ряд заходів з підвищення фахової майстерності бібліотечних працівників:

- професійне навчання «Сучасна бібліотека – простір для мотивації читання та розвитку особистості»;
- воркшоп «Інвентаризація бібліотечних фондів: алгоритм дій»;
- тренінг «Сучасний бібліотекар у світі професіоналізму. Прокачай креативність»;
- практикум «Як навчити юних користувачів бібліотечним лайфхакам. Креативні бібліотечні уроки»;
- практикум «Створення буктрейлера: покрокові інструкції, цікаві ідеї».

У 2024 році спеціалістами **Публічної бібліотеки ім. Д. Гурамішвілі Миргородської міської ради** було проведено три загальнобібліотечних **семінари**: «Якість бібліотечного фонду як запорука ефективного обслуговування», «Бібліотечні послуги в умовах воєнного часу», «Біблотека як хаб психологічної підтримки».

Окрім цього, спеціалістами Публічної бібліотеки ім. Д. Гурамішвілі було здійснено **11 виїздів до бібліотек** громади з метою надання методичної та практичної допомоги (перевірка та оцінка фонду, списання застарілої літератури, перевезення та розміщення фонду у бібліотеці, ведення сумарних книг, рекомендації щодо інноваційних та форм соціокультурної роботи за межами бібліотеки, залучення до бібліотеки нових користувачів, організація дозвілля ВПО).

З метою підвищення професійної компетентності бібліотечних працівників громади **КЗ «Новосанжарська публічна бібліотека»** провела:

- нараду «Звіти, плани роботи – зауваження і рекомендації»;
- семінар «Бібліотека і сучасність: пошук формули успіху»;
- нараду «Інноваційна складова популяризації краєзнавчої діяльності бібліотек і основні вимоги до її організації»;
- семінар «Планування і прогнозування бібліотечної діяльності на 2025 рік та підготовка до звітності. Рекомендації, консультації»;
- нараду «Мапа бібліотечного досвіду: цікаві проекти на замітку».

Інформаційний бюлетень

*Аналітично-статистичний портрет публічних бібліотек області з
інформаційно-бібліотечного обслуговування
юнацтва та молоді за 2024 рік*

Автор-укладач: Леся Костенко

Редактор	Наталія Фенько
Комп'ютерний набір	Леся Костенко
Комп'ютерна верстка	Олексій Якубовський
Відповідальна за випуск	Світлана Сичова

Підписано до друку 21.02.2025. 28 стор. Тираж 1 прим.
Обласна бібліотека для юнацтва ім. Олеся Гончара
36039, м. Полтава, вул. Гончара, 25а
<http://libgonchar.org>
E-mail: pobugonchara@ukr.net